

Energiudfordringer

Af adm. direktør Ronnie B. Nielsen

Vi lever i en udfordrende tid med store usikkerheder. Det ses på den geopolitiske situation, men også på inflation, renter, råvarer etc. Det påvirker energisektoren, som den sidste årstid har været meget usædvanlig. Vi oplevede sidste år nogle energipriser, der for bare få år siden var helt uhørte. Prisen på gas steg med en faktor 10, hvor el også steg - dog mindre voldsomt.

For en fabrik, der bruger enorme mængder energi, er energipriserne utroligt vigtige. Vi er i den heldige situation, at vi for kampagnen 2021 havde afdækket langt størstedelen af energipriserne til de mere historiske normale priser. Det betød, at gassen og halvdelen af elforbruget skete til "normale" priser, mens den sidste halvdel af elforbruget blev betalt til dagspriser. Havde vi ikke afdækket risikoen på energipriserne havde regningen været over 40 millioner ekstra alene på energi, hvilket viser, hvor absurd høje energipriserne er. Til den kommende kampagne har vi forsat afdækket det fulde gasforbrug til de normale priser, men der er kommet en potentiel udfordring, som er større end stigende energipriser.

AKV er så energitung, at det er på listen over de danske gaskunder, som bruger mest gas. AKV bliver klassificeret som "ikke-beskyttet" gaskunder. Det betyder, at hvis gasforsyningen til Danmark ikke kan dække det nationale behov, så vil alle ikke-beskyttede gaskunder blive afskåret fra gassen med 72 timers varsel, indtil

der igen er fuld gasforsyning.

Ved et gasstop uden for kampagnen vil det for AKV betyde, at modificeringsfabrikkerne ikke kan køre, hvilket er en udfordring, men AKV kan overleve den situation ved på sigt at sælge melet som nativ. Hvis det sker i kampagnen, så kan fabrikken ikke køre, da både kedel og tørrerier er fuldstændig afhængige af gas. Det kan udsætte kampagnen eller worst-case gøre, at fabrikken ikke kan køre, hvis gasforsyningen mangler i hele kampagnen. Ekspertene vurderer, at gasforsyningen ikke bliver afbrudt, men de vurderede også, at Vladimir Putin ikke ville invadere Ukraine. I et forsøg på at imødekomme en potentiel gasmangel arbejder AKV på højtryk. Der undersøges alternativer til naturgassen, men det er en stor udfordring, da fabrikken er baseret på en forudsætning om, at kartofler, gas, el og medarbejdere er til stede. Fjernes en af de dele, så kører fabrikken ikke.

Der er forskellige alternativer som undersøges, men fælles er, at leveringstiden for alternativerne er stram i forhold til en forstående kampagne. Dertil er alternativerne dyrere set i lyset af, at de ikke reelt skaber værdi, medmindre gasforsyningen bliver afbrudt. Dermed fungerer de mere som en meget dyr forsikring mod et gasstop. De har ingen fordel ved en normal situation, men hvis gassen stopper, så får AKV gevinst af investeringen. Så det helt store spørgsmål er, hvor meget kan/bør der investeres i en sådan forsikring?

Avlermøde 2022

Af direktionssekretær Marlene Harbo

Program		Indlægsholder
10.00	Velkomst og orientering om mødets program Produktion og fabriksnyt Cargill-situation Økonomi (8 mdr. regnskab)	Jørgen Skeel Ronnie B. Nielsen
	Spørgsmål	
	Afsætning af kartoffelmelet og protein	Bjarne Larsen
	Leverancer til AKV, K-2 og beretning fra Agro	Henrik Pedersen
	Spørgsmål	
11.30 (ca.)	Pause	
12.30	Nyt fra AGRO (spørgsmål efter hvert indlæg) Gødsning af kartofler Bejdsning af læggekartofler Reducere beskadigelser med elektronisk kartoffel Nedvisning af læggekartofler Højere stivelsesprocent i kartofler Skimmelbekæmpelse 2021	Claus Nielsen Niels Jørgen
13.30	Afslutning	

Mødet afholdes med Anker Laden som ordstyrer indkommende spørgsmål til foredragsholderne

Jørgen Skeel byder velkommen.

Onsdag den 19. januar 2022 afholdte vi på AKV vores årlige avlermøde, og som det forrige år blev det en online version. Grundet det onlineformat var programmet kortet ned. I praksis betød det, at der var 3 timers oplæg, som var mere fokuseret end til det traditionelle møde. Anker Laden var ordstyrer.

Mødet blev traditionen tro startet ud med, at Jørgen Skeel ønskede alle velkommen til dagens møde og orienterede om dagens plan. Dertil gennemgik Skeel de aktiviteter, der var sket i det forrige år. Her var overskrifterne bl.a., den historisk høje udlevering af mel i december grundet den store efterspørgsel på kartoffelstivelse. Skeel oplyste yderligere, at slutavlen på kampagnen 2021 var omkring 104%, samt voldgiftten var udsat til slutningen af 2022.

Herefter overtog Ronnie Bo Nielsen og gennemgik emnerne *Produktion & Fabriksnyt*, *Cargill-situation* og *Økonomi*. Her gennemløb RBN bl.a. årsagerne til og løsninger på de tre nedbrud, der havde været i kampagnen 2021. Dertil oplyste RBN forventningerne til 2021 ved at gennemgå budgetopfølgning. Herefter fortalte Bjarne Larsen om detaljerne bag den store efterspørgsel på kartoffelstivelse og salget hos AKV.

Efter frokost var der oplæg fra Agro-afdelingen. De gennemgik *beretninger fra Agro*, *ændringer i indkalde-system*, *ukrudt & bejdsning*, *sorter & vækststandsning* og sidst *stivelsesprocent*, *N-gødsning* og *Sortben*. Alle præsentationer ligger på vores hjemmeside, hvor Agros gode råd kan ses eller genses.

Pesticider i kartoffelavl

Af agrochef Henrik Pedersen

Ny handlingsplan

Folketinget har vedtaget en ny handlingsplan for pesticider. I den forbindelse er der ikke forsvundet nogle af midlerne til kartofler, men til gengæld ser det ikke ud til, at det bliver lettere at få nye midler på markedet. Kravene til fornyet godkendelse af eksisterende midler kommer under pres.

Den største effekt, vi kommer til at se, er omlægning af pesticidafgiften. Afgiften afhænger direkte af de enkelte midlers påvirkning af miljø og mennesker, hvilket måles i PBI (pesticidbelastningsindikator).

Når vi ser på avlen af melkartofler med en typisk behandlingsplan i Nordjylland, vil den dels af bekæmpelsesmidlernes prisstigning være under 1%. Det skyldes ændret pesticidafgift. Afgiften falder på nogle midler som f.eks. Revus, Roundup og Rizolex, mens den stiger på andre midler som Ranman, Proxanil og Fenix. Samlet set betales der ca. 1.000 kr/ha i afgift ved avlen af melkartofler ud af en samlet omkostning på omkring 4.000 kr. En pesticidafgift på 1.000 kr/ha er selvfølgelig problematisk i forhold til vores konkurrenceevne. Vores udenlandske konkurrenter har nemlig ikke afgifter på dette niveau. Afgiftsstigningen på nedvisningsmidler til læggekartofler ventes at være større, men da vi i skrivende stund ikke har godkendelse til nogle midler, er det ikke muligt at beregne afgiften.

Nyt middel - Zorvec

Det er ikke hver dag, der bliver godkendt et nyt middel i kartoffelavlen. Derfor er det selvfølgelig med stor interesse, at vi kan meddele et nyt godkendt middel til kartofler. Det er et middel, der i forsøgene har vist markant bedre beskyttelse mod skimmel, end de øvrige midler vi har i Danmark.

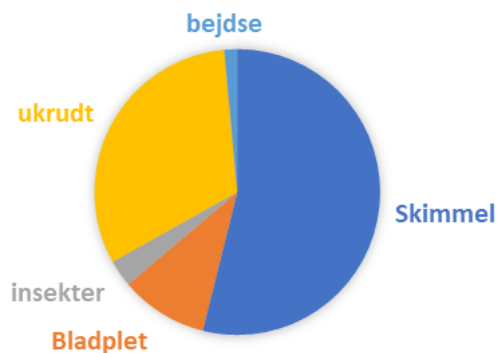
Det er midlet Zorvec, som adskiller sig fra øvrige midler ved en længere virkningstid, der fra firmaet angives at være 3-4 dage længere end standardmidlerne. Firmaet anbefaler 10-11 dage som beskyttelsesperiode efter en behandling. Dette vil sige, at man i sommerperioden kan nøjes med 2 behandlinger over 3 uger.

Ny sort - Fyone

Fyone er ny sort på markedet i sæsonen 2022. Det er en sort, der er udviklet ved AKV, som led i vores program for at lave sorter med forbedret skimmelresistens, hvor sorten Nofy var den første.

Fyone udmærker sig ved et udbytte på niveau med Kuras, og den har en stærk skimmelresistens. Genet, der giver skimmelresistensen i Fyone, er et andet, end det der giver resistens i Nofy. Det findes tilsvarende i flere nye spisesorter, som også viser god resistens mod skimmel.

SAMLET PBLPROCENT I KARTOFLER

Målsætningen for landbruget er 1,43 i gennemsnit, og det samlede PBI i melkartofler er omkring 6,5. Det står derfor klart, at der er en stor udfordring i den kommende tid. De store områder er ukrudtsbekæmpelse (PBI ca. 2) og skimmelbekæmpelse (PBI ca. 3,5). Virkemidlerne til at nedsætte belastning med, er mekanisk ukrudtsbekæmpelse og anvendelse af kartoffelsorter med høj skimmelresistens.

Midlet kan dog også anvendes til at sikre en længere periode med god virkning mod skimmel. Dette sker ved at anvende Zorvec med 2 ugers interval og lægge en behandling med ½ dosis Revus ind i ugen efter en Zorvec-behandling.

Zorvec er et middel, der er behæftet med risiko for resistensdannelse, hvilket gør, at Zorvec skal anvendes forebyggende. Dette vil sige i første del af sæsonen, og inden der kommer skimmelangreb. Midlet må dog tidligst anvendes ved fuld rækkelukning. Zorvec skal blandes med midlet Azoleo (et andet navn for Ranman top).

Det er forventningen, at sorten i de fleste år kan nøjes med 4-5 behandlinger mod skimmel i et middel med lav dosis. Det skyldes, at nye sorters resistens ikke er 100%, og det er årets skimmeltryk, der afgør, hvor stærk resistensen er. Vi vil derfor overvåge sorten nøje.

Det er sorter som Fyone, der er et væsentligt bidrag til at reducere forbruget af pesticider.

Fra én international krise til den næste

Af salgsdirektør Bjarne Larsen

Noget tyder på, at den coronapandemi, som har sat sine kraftige spor også i stivelsesbranchen, endelig er på tilbagetog.

Den kraftige og umættede efterspørgsel efter majs- og hvedestivelse fra papirindustrien førte i andet halvår af 2021 til en masse kontrakter og stigende priser - også i AKV. Vi har i de seneste måneder oplevet et udleveringsniveau, som aldrig er set i AKV før, men det har været en opgave, som vores opsætnings- og udleveringsfolk har klaret flot. Vi har haft stor glæde af sidste sommers store overgangslager, som vil være kraftigt reduceret, når vi når til næste høstår. Vi har derfor siden nytår været ganske kræsne, når vi har haft mulighed for at indgå flere kontrakter. Samtidig er markedet blevet mere roligt, og det virker til, at den panik, der prægede papirindustrien i 2021, i hvert fald midlertidigt har lagt sig her i begyndelsen af 2022. Prisniveauerne for både stivelse og protein ligger dog fortsat på et relativt højt niveau.

Sideløbende med de seneste måneders positive markedssituation så har omkostningsniveauet for fragt, energi, emballage, etc. været på et uhørt højt niveau og "spist" en del af gevinsten. Inflationen rammer på stort set alle fronter og ser endda i de kommende måneder ud til at blive forstærket.

Krigen har vist sit grimme ansigt og har medført menneskelige tragedier i Ukraine samt sikkerhedspolitiske udfordringer i verden. På et lavpraktisk plan påvirker situationen også stivelsesmarkedet. Vi har ikke noget væsentligt salg til - eller penge i klemme i - Rusland, men for den samlede europæiske kartoffelstivelsesindustri er Rusland et marked af en vis betydning. Dermed vil en fortsat konflikt betyde et mindre globaltmarked for kartoffelstivelse. Til gengæld må høje kornpriser forventes dels at slå igennem på majs- og hvedestivelsespriserne dels at reducere arealerne med stivelseskartofler ned igennem Europa. Begge dele bør isoleret set påvirke vores stivelsespriser positivt, mens vores højere inputomkostninger må forventes at gælde for alle stivelsesproducenter og derfor blive kompenseret af en generelt højere markedspris. Med andre ord ser det lige nu ud til, at de relativt høje markedspriser vil fortsætte et godt stykke tid endnu.

Vi har normalt et vist held med at "læse" markedet på kort og mellemlang sigt, men vi må indrømme, at verden i øjeblikket er særdeles uforudsigelig. Situationen omkring Ukraine kan hurtigt ændre sig, og det samme kan energipriser, kornpriser, m.v.

Tankbilerne holder i kø på AKV for at hente stivelse.

CAP 2020

Af agrochef Henrik Pedersen

Der er nu afklaring om den fremtidige støtte til kartoffelavl. Det betyder, at den afkoblede støtte, som har været et tillæg til betalingsrettigheder hos dem, der dyrkede kartofler i 2009-2010, nu forsvinder.

Som erstatning og udfasning af disse betalingsrettigheder med forhøjet værdi bliver der tale om et arealtilskud til de arealer, der dyrkes med stivelseskartofler (kode 151). Der vil være tale om et fast beløb, som deles mellem de hektar, der er anmeldes som stivelseskartofler.

Beløbene vil være:

År	beløb
2023	25 mio.kr
2024	15 mio.kr
2025	10 mio.kr
2026	5 mio.kr.

I 2023 forventes beløbet at svare til knap 600 kr/ha.

Nye ansigter på AKV

Af direktionssekretær Marlene Harbo

Charlotte Frederiksen

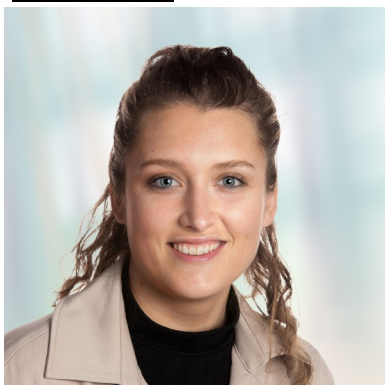

Den 1. februar havde vi fornøjelsen af at sige velkommen til vores nye kollega Charlotte Frederiksen i Agro-afdelingen.

Charlotte er uddannet agronom, og har siden 2007 arbejdet ved bl.a. Landbo-Nord, Planteavlslrådgivningen Aps og ved Velas. Hun har derfor en masse erfaring i forhold til rådgivning af landbrug.

I AKV skal Charlotte hjælpe melavlerne med gødningsplaner og dertil implementere de teknologier, der i forvejen er til rådighed, samt nye der kommer til.

Marlene Harbo

Dertil har vi også sagt velkommen til Marlene Harbo, som skal efterfølge vores tidligere sekretær Jytte Koldkær.

Nogen af jer har måske allerede stødt på Marlene i jeres færden på AKV, da hun assisterede som Vejer i kampagnen 2021.

Marlene har en kandidat i kommunikation, og har i sin studietid arbejdet for advokatselskabet Nielsen & Østergaard, tandlægen Gaunø og Nielsen samt Thisted Forsikring.

Vi ser frem til samarbejdet med vores nye kolleger.

Kalender

Af direktionssekretær Marlene Harbo

Onsdag den 15. juni 2022 kl. 13.30

Generalforsamling

Onsdag den 29. juni 2021 kl. 14.00 - 16.00

Fremvisning i AKV's forsøgsmark

Onsdag den 29. juni 2021 kl. 19.00 - 21.00

Fremvisning i AKV's forsøgsmark

Marken er beliggende overfor Hedegårdsvej 12, 9330 Dronninglund